

PERSBERICHT

Johan de Kleuver: ‘Succes woongemeenschap staat of valt met sociale architectuur’

Haarlem, 8 februari 2024 – Bij het opzetten van woongemeenschappen is de sociale architectuur onmisbaar. Die betreft zaken als een gezamenlijk groepsprofiel, visie en doelen, leiderschap en besluitvorming. Zijn die niet goed geregeld dan is de kans op succes klein. Dat schrijft sociaal en klinisch psycholoog Johan de Kleuver in zijn recent verschenen boek ‘Sociale Architectuur’ over het sociale bouwproces van woongemeenschappen. De Kleuver is een van de grondleggers van een in 1989 in Haarlem gerealiseerde en nog steeds succesvolle woongroep.

Fotograaf Dik Bol

De Kleuver schreef zijn 132 pagina's tellende boek op basis van een uitgebreid literatuuronderzoek en zijn veertig jaar omvattende persoonlijke ervaring als initiatiefnemer van het project in Haarlem. Initiatiefgroepen komen er regelmatig op bezoek om uit te wisselen over hoe zij hun droom kunnen verwezenlijken. De Kleuver heeft inmiddels vele tientallen gesprekken met allerlei soorten startende woongroepen gevoerd.

Mede omdat in de landelijke en lokale politiek en ook in volkshuisvestingskringen de belangstelling voor het concept van wooncoöperaties groeit, besloot De Kleuver zijn praktijkervaringen, inzichten en ideeën op papier te zetten: *‘Ik wilde handvatten bieden aan iedereen die droomt van of werkt aan het verwezenlijken van een woongemeenschap. Dat is een sociaal proces waarbij je veel moet investeren in het samenwerken en weerstanden moet overwinnen in de buitenwereld. Je hebt er een sterk team met voldoende bezielde geesten en een overeenkomst in grondtoon voor nodig. Uit literatuuronderzoek blijkt dat maar liefst 90% van alle initiatieven vastloopt. Ik hoop dat mijn praktijkervaring en inzichten ertoe bijdragen dat de kans op succes toeneemt.’* Overigens kunnen de inzichten en praktische tools ook van belang zijn bij het doorontwikkelen van reeds bestaande woongemeenschappen.

Praktische zaken die uitvoerig en onderbouwd worden belicht zijn het formuleren van de visie, doelen en een gezamenlijk gedragen groepsprofiel, het werven en selecteren van de leden van een woongemeenschap, de organisatie van leiderschap en besluitvorming, het bepalen van de gewenste woonomgeving en van de wezenskenmerken en grootte van een groep en het maken van afspraken over de intensiteit van groepsactiviteiten. Als hulpmiddel hiervoor geeft hij 14 dimensies waarmee het gewenste profiel door een startgroep geconcretiseerd kan worden.

In de optiek van De Kleuver draait het om *‘dragende hoofdprocessen die heldere keuzes van de startgroep vragen’*. De praktijk leert dat het niet (tijdig) maken van dergelijke keuzes een geduchte risicofactor vormt voor het opzetten van een woongemeenschap. Andere drempels zijn een mogelijk moeizame samenwerking met het lokaal bestuur en problemen bij de financiering. Alleen met een sterk startteam dat zicht heeft op alles wat van fundamenteel belang is, maak je volgens Johan de Kleuver een kans om drempels en weerstanden te overwinnen en je droom waar te maken.

Je praat er vaak over met vrienden. Wat zou het mooi zijn om samen te wonen. Wat je allemaal wel niet zou kunnen en willen doen. Het is niet zomaar een idee, het is echt je droom.

De laatste jaren is er een toenemend verlangen onder mensen om die droom na te streven en uit te bouwen met anderen. Het kost tijd, dat weet je en je bent bereid om die tijd te investeren. Dan gaan het tweede en derde jaar voorbij. Er zijn mensen bijgekomen, maar sommigen zijn ook alweer vertrokken. De groep blijft veranderen. Gaat het lukken met die droom?

Geschat wordt dat het bij zeker 90% niet gaat lukken. Maar waar ligt dat aan? Hoe kun je bouwen aan een woongroep met een grotere kans op succes?

Vanuit mijn ervaring help ik je met het leggen van een goed fundament. Ga verwoorden wat voor jou de heipalen onder de gewenste gemeenschap zijn. Zoek op basis daarvan naar geschikte medestanders. Wie heeft ideeën die aansluiten en aanvullen? Wie wil er samen met jou werken aan een gedeelde droom vanuit een overeenkomstige levenshouding?

Elk hoofdstuk in dit boek helpt je op verschillende gebieden om stap voor stap je droom concreet te maken en aan een succesvolle startersgroep te bouwen. Vanaf het allereerste begin kun je werken met een duidelijk gemeenschapsprofiel dat onmiddellijk eenheid en betrokkenheid creëert.

Wonen in je droom, dat is toch het mooiste wat er bestaat?

JOHAN DE KLEUVER en zijn partner Marret Kramer waren midden twintig toen ze besloten een middelgrote woongemeenschap te beginnen. Sinds 1989 wonen ze met andere oprichters in hun gezamenlijk ontwikkelde gebouw in Haarlem. Johan deelt regelmatig zijn kennis met initiatief woongroepen. Na 35 jaar was het hoog tijd om deze inzichten breder te delen. Als partner van Innova Consultancy werkt Johan voor uiteenlopende bedrijven en organisaties aan leiderschaps- en verandertrajecten.

SOCIALE ARCHITECTUUR
Johan de Kleuver

SOCIALE ARCHITECTUUR

HET SOCIALE BOUWPROCES
VAN WOONGEMEENSCHAPPEN

JOHAN DE KLEUVER

1	Introductie	9
1.1	Geschiedenis	13
1.2	Sociale psychologie	18
1.3	Levensbeschouwelijke overwegingen bij het starten van een gemeenschap	23
1.4	Ben jij een 'starter', een 'founder'?	25
1.5	Gaat het ons lukken om een gemeenschap te starten die lang zal bestaan?	26
1.6	De 'revival of the commons'	30
2	Sociale architectuur waar gaat dat over?	33
2.1	Visieontwikkeling: de reden van bestaan	36
2.2	Groepsgrootte en samenstelling	41
2.3	Afstand en nabijheid reguleren: de tussenruimte	44
2.4	Wat en hoeveel wil je delen je met elkaar	47
2.5	De energiebalans	54
3	Ontwikkelingsprocessen en fundamentele keuzes	63
3.1	Starten van een gemeenschap: processen van inclusie, invloed en affectie	63
3.2	Afstemmen van de groepsdynamische- en projectontwikkeling	71
3.3	Werving en selectie	74
3.4	Leiderschap en besluitvorming	79
3.5	Vergaderingen	92
3.6	De fysieke omgeving van een gemeenschap	94
3.7	Financiën	95
3.8	Juridische vorm	104
3.9	Kiezen van de fysieke vorm	109
4	Profiel bouwen van de gewenste gemeenschap	115
4.1	Visie en doelen	116
4.2	Wat je deelt met elkaar	118
4.3	Eigenaarschap	120
4.4	Groepskenmerken	121
4.5	Leiderschap en besluitvorming	122
4.6	Groepsactiviteiten	124
4.7	Omgeving	125
4.8	Profiel van de gewenste gemeenschap	125
	Literatuur en publicaties	130
	Over de auteur en de redacteuren	133

Sociale Architectuur Boekje

Sociale Architectuur Epub

Social Architecture Epub